

Tilinpäätöstiedote

kaudelta tammikuu-joulukuu 2017 • 13.2.2018

Tammikuu – joulukuu 2017

verrattuna tammikuu – joulukuuhun 2016

- Liiketulos kasvoi 4 prosenttia 26,0 miljoonaan euroon (25,1).
- Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos kasvoi 5 prosenttia 20,7 miljoonaan euroon (19,7).
- Korkokate kasvoi 1 prosentin 55,9 miljoonaan euroon (55,1).
- Palkkiotuotot, netto kasvoivat 11 prosenttia 49,7 miljoonaan euroon (44,9).
- Kulut kasvoivat 9 prosenttia 99,8 miljoonaan euroon (91,3).
- Arvon alentumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) olivat 2,1 miljoonaa euroa (4,1) vastaten 0,06 prosentin luottotappiotasoa (0,11).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (ROE) oli 9,1 prosenttia (9,1).
- Osakekohtainen tulos oli 1,35 euroa (1,29).
- Ydinpääoman osuus laskettuna ilman siirtymäsääntöjä oli 12,9 prosenttia (11,8).
- Hallitus ehdottaa, että osinkoa maksetaan 0,65 euroa osaketta kohden (0,60).
- Tulevaisuudennäkymät: Liiketuloksen vuodelta 2018 odotetaan olevan samaa tasoa tai parempi kuin vuodelta 2017

Neljäs vuosineljännes 2017

verrattuna neljanteen vuosineljännekseen 2016

- Liiketulos kasvoi 3 prosenttia 6,5 miljoonaan euroon (6,3).
- Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos kasvoi 5 prosenttia 5,2 miljoonaan euroon (4,9).
- Korkokate kasvoi 1 prosentin 14,1 miljoonaan euroon (14,0).
- Palkkiotuotot, netto kasvoivat 3 prosenttia 12,6 miljoonaan euroon (12,2).
- Kulut kasvoivat 6 prosenttia 25,3 miljoonaan euroon (23,8).
- Arvon alentumistappiot luotoista (netto, mukaan lukien palautukset) olivat 0,6 miljoonaa euroa (1,0) vastaten 0,06 prosentin luottotappiotasoa (0,11).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen (ROE) oli 8,8 prosenttia (8,9).
- Osakekohtainen tulos oli 0,34 euroa (0,32).

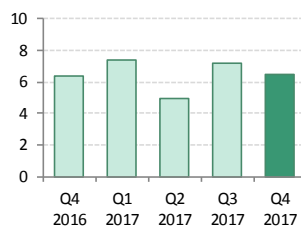
”Vuonna 2017 asiakasmäärän kasvu on jatkunut vakaana kaikilla markkinoilla ja tuloksemme verojen jälkeen on kohentunut 5 prosenttia (20,7 miljoonaa euroa). Yksittäisesti positiivisimpana osatekijänä volyyymiemme kasvussa on asiakkaiden sijoitusvolyyymien tuntuva kasvu (+ 47 prosenttia). Volyyymien kasvun myötä myös nettomääräiset palkkiotuotot ovat kohentuneet selvästi. Kulumme kasvoivat suhteellisen voimakkaasti vuoden aikana (+ 9 prosenttia), mikä suurelta osin johtui pääomamarkkinatoiminnon uuden IT-alustan lanseeraukseen liittyvistä projektikulusta sekä uuden henkilöstön palkkaamisesta asiakasliiketoimintamme kehittämiseksi.

Digitalisointi ja kestävään kehitykseen liittyvät seikat saavat yhä keskeisemmän roolin finanssialalla. Ålandsbankenin on hyvin asemoituneena kummallakin alueella, mutta sen lisäksi tarjoamme asiakkaille jatkossakin mahdollisuuden tavata asiakasneuvojansa henkilökohtaisesti. Tämä vaihtoehto on yhä harvemman asiakkaan saatavilla muissa pankeissa.”

Peter Wiklöf, toimitusjohtaja

Liiketulos

miljoonaa euroa

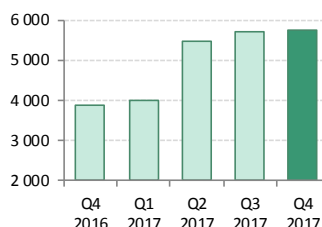
Ydinpääoman osuus

prosenttia

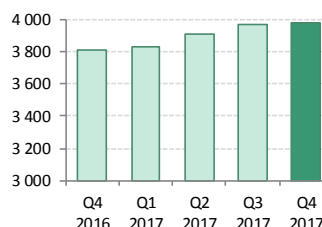
Aktiivisesti hallinnoitu pääoma

miljoonaa euroa

Antolainaus

miljoonaa euroa

Ålandsbanken on pankki, joka panostaa voimakkaasti asiakassuhteisiin ja henkilökohtaiseen palveluun. Pankilla on vankka sijoitusosaaminen ja lisäksi se tarjoaa hyviä rahoituspalveluja. Vuonna 1919 perustettu liikepankki on ollut listattuna Helsingin pörssissä vuodesta 1942. Ålandsbankenin pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Pankilla on kolme konttoria Ahvenanmaalla ja viisi konttoria Manner-Suomessa sekä kolme konttoria Ruotsissa. Ålandsbanken-konserniin kuuluu kaikkineen kolme tytäryhtiötä, joiden toiminta liittyy eri tavoin pankkitoimintaan.

Taloudelliset tunnusluvut

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Tulos								
Korkokate	14,1	14,3	-1	14,0	1	55,9	55,1	1
Palkkiotuotot, netto	12,6	12,2	4	12,2	3	49,7	44,9	11
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	1,0	1,8	-46	0,3		3,1	4,2	-26
Muut tuotot	4,6	3,9	20	4,7	-2	19,3	16,2	19
Tuotot yhteensä	32,4	32,2	1	31,2	4	128,0	120,4	6
Henkilöstökulut	-14,9	-14,1	6	-14,8	0	-59,8	-57,0	5
Muut kulut	-8,5	-8,3	3	-7,5	13	-32,9	-28,3	16
Poistot	-1,9	-2,0	-6	-1,5	27	-7,1	-5,9	20
Kulut yhteensä	-25,3	-24,4	4	-23,8	6	-99,8	-91,3	9
Tulos ennen arvonalentumistappioita	7,1	7,8	-8	7,4	-3	28,2	29,2	-3
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-0,6	-0,6	9	-1,0	-41	-2,1	-4,1	-47
Liiketulos	6,5	7,2	-10	6,3	3	26,0	25,1	4
Tuloverot	-1,3	-1,5	-9	-1,4	-6	-5,3	-5,4	-2
Katsauskauden tulos	5,2	5,8	-10	4,9	5	20,7	19,7	5
Tuloksen jakautuminen:								
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	5,2	5,8	-10	4,9	5	20,7	19,7	5
Volyymitietoja								
Antolainaus yleisölle	3 979	3 967	0	3 808	4			
Ottolainaus yleisöltä ¹	3 197	3 286	-3	3 100	3			
Aktiivisesti hallinnoitu pääoma ²	5 737	5 700	1	3 900	47			
Oma pääoma	234	230	2	222	5			
Taseen loppusumma	5 353	5 356	0	5 137	4			
Riskin määrä	1 538	1 553	-1	1 576	-2			
Tunnuslukuja								
Oman pääoman tuotto, % (ROE) ³	8,8	10,1		8,9		9,1	9,1	
Kulu/tuotto-suhdeluku ⁴	0,78	0,76		0,76		0,78	0,76	
Luottotappiotos, % ⁵	0,06	0,06		0,11		0,06	0,11	
Epävarmojen saatavien osuus, brutto, % ⁶	0,35	0,66		0,57				
Epävarmojen saatavien varausaste, % ⁷	60	41		50				
Core funding ratio, % ⁸	88	91		89				
Omavaraisuus, % ⁹	4,4	4,3		4,3				
Ydinpääoman osuus, % ¹⁰	12,9	12,6		11,8				
Osakekohtainen tulos, euroa ¹¹	0,34	0,38	-10	0,32	5	1,35	1,29	5
Osakekohtainen tulos, laimennettu, euroa	0,34	0,37	-9	0,32	6	1,34	1,28	5
Osakekohtainen oma pääoma, euroa ¹²	15,14	14,98	1	14,50	4			
Osakekohtainen oma pääoma, laimennettu, euroa	15,02	14,82	1	14,37	5			
Osakekurssi A-osake, euroa	14,20	14,86	-4	14,84	-4			
Osakekurssi B-osake, euroa	14,05	14,90	-6	14,38	-2			
Osakkeiden lukumäärä (pl. omat osakkeet), tuhat kpl	15 435	15 335	1	15 299	1			
Osakkeiden lukumäärä (pl. omat osakkeet), laimennettu, tuhat kpl	15 586	15 588	0	15 572	0			
Tehdyt työtunnit kokopäivätoimiksi muunneltuna	693	702	-1	685	1	691	683	1

¹ Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksibligaatit ja debentuurit

² Aktiivisesti hallinnoitu pääoma käsittää omissa rahastoissa olevan hallinnoitavan pääoman sekä täyden valtakirjan varainhoidossa ja konsultatiivisessa varainhoidossa olevan arvopaperivolyymien

³ Osakkeenomistajille kuuluva katsauskauden tulos / Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta keskimäärin

⁴ Kulut / Tuotot

⁵ Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista / Antolainaus yleisölle kauden alussa

⁶ Epävarmat saatavat, brutto / Antolainaus yleisölle ennen arvonalentumistappiovarauksia

⁷ Saamiskohtaiset arvonalentumistappiovaraukset / Epävarmat saatavat, brutto

⁸ Antolainaus yleisölle / Ottolainaus mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksibligaatit ja debentuurit sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat

⁹ Oma pääoma / Taseen loppusumma

¹⁰ (Ydinpääoma / Vakavaraisuusvaatimus) x 8 %

¹¹ Osakkeenomistajien osuus tilikauden tuloksesta / Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

¹² Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta / Osakkeiden lukumäärä vähennettynä omilla osakkeilla tilinpäätöspäivänä

Kommentteja

MAKROTILANNE JA VIRANOMAISVAATIMUKSET

Suomen talous päätti vuoden 2017 vahvasti monta vuotta kestäneen matalasuhdanteen jälkeen. Kasvu on pääasiassa vientivetoista. Valmisteteollisuus ilmoittaa raporteissaan tilauskirjojen olevan taas finanssikriisiä edeltävillä tasoilla. Huolenaiheen muodostavat vanheneva väestö yhdistettynä yhä korkeaan työttömyyteen, mikä asettaa uudistusvaatimuksia.

Ruotsissa koetaan uusi trendi - asuntojen hinnat ovat olleet laskusuunnassa usean kuukauden ajan. Laskua on lähinnä suurkaupunkialueilla sijaitsevien huoneistojen hinnoissa. Asuntorakennuttajat ovat havainneet myös huoneistojen kysynnän supistuneen tuntuvasti. Hallitus päätti syksyllä kiristää entisestään asuntolainojen lyhentämisvaatimuksia, jotka tulevat voimaan 1. maaliskuuta 2018.

Vaikka maailmanlaajuisen finanssikriisin puhkeamisesta on kulunut jo kymmenen vuotta, se tuntuu edelleenkin, toisaalta pankkialalle vyöryvän sääntelytulvan jatkumisena ja toisaalta negatiivisina korkoina. Yhdysvalloissa on kuitenkin havaittavissa suunnanmuutos. Siellä keskuspankki on alkanut nostaa ohjauksorkkoa ja pitkät markkinakorot ovat lähteneet nousuun. Samanaikaisesti maan uusi hallinto viestittää pitäväänsä suositeltavana, että finanssimarkkinoiden sääntelyä vähennetään. Vastaavanlaista suunnanmuutosta ei ole vielä ilmennyt Suomessa tai Ruotsissa, eikä muuallakaan Euroopassa, vaikkakin pitkät markkinakorot ovat alkaneet nousta.

VIITEKORKOJEN NELJÄNNEKVUOSIKESKIARVO, PROSENTTIA

	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	4. nelj. 2016
Euribor 3 kk	-0,33	-0,33	-0,31
Euribor 12 kk	-0,19	-0,16	-0,07
Stibor 3 kk	-0,57	-0,44	-0,57

	2017	2016
Euribor 3 kk	-0,33	-0,26
Euribor 12 kk	-0,15	-0,03
Stibor 3 kk	-0,50	-0,49

Vuoden aikana osakekurssit nousivat noin 6 prosenttia sekä Helsingin pörssissä (OMXHPI) että Tukholman pörssissä (OMXSPI).

Ruotsin kruunun arvo euroon nähden oli vuoden aikana keskimäärin 2 prosenttia alhaisempi kuin edellisenä vuonna ja vuodenvaihteeseen 2016/2017 verrattuna 3 prosenttia alhaisempi. Pankin Ruotsin toimintojen tuloksen muuntamisessa euroiksi on käytetty kauden keskikurssia, kun taas tase on muunnettu tasepäivän kurssiin.

TÄRKEITÄ TAPAHTUMIA

Ålandsbankenin Ruotsin toiminnoissa otettiin 3. heinäkuuta käyttöön Crosskey Banking Solutionsin kehittämä uusi arvopaperialusta. Ålandsbanken on viiden viime vuoden aikana työskennellyt järjestelmällisesti koko konsernille yhteisten ajanmukaisten arvopaperitoimintoratkaisujen luomiseksi. Ratkaisut käsittävät kaupankäynti-, säilytys- ja salkunhoitojärjestelmät, backoffice-prosessit sekä asiakaspalvelun Internetkonttorin ja mobiilisovelluksen kautta. Lanseeraus Ruotsissa oli merkittävä merkkipala tässä projektissa. Tietyn kehitysvaiheet ovat vielä kesken Ruotsissa, etenkin liittyen

toiminnallisuuteen Internetkonttorin ja mobiilisovelluksen kautta, sekä säilytysjärjestelmien vaihto Suomessa ennen kuin tämä mittava kehitysohjelma on saatu päätökseen.

Ålandsbankenin Rahastoyhtiö teki rahastoyhtiö Allran kanssa toukokuussa sopimuksen Ruotsin eläkesäästöjärjestelmän piirissä olevan, noin 1,3 miljardin euron volyymin siirtymisestä Allran rahastoista Ålandsbankenille. Ensivaiheessa Ålandsbankenille siirtyi Allran rahastojen varainhoito, minkä jälkeen on toteutettu Allran rahastojen kohdistetut rahastovaihdot Ålandsbankenin vastaaviin rahastoihin Ruotsin Eläkeviraston (Pensionsmyndigheten) kautta.

Ålandsbankenin Euro Bond -korkorahasto palkittiin luokkansa parhaana rahastona Lipperin pohjoismaisessa vertailussa neljäntenä vuotena peräkkäin. Rahasto voitti palkinnon kaikilla mitatuilla ajanjaksoilla, 3, 5 ja 10 vuotta.

Ålandsbankenin työ Itämeren hyväksi herättää jatkuvasti mielenkiintoa. Ålandsbankenin toimitusjohtaja Peter Wiklöf oli muun muassa kutsuttu New Yorkissa maaliskuussa pidettyyn YK:n ympäristökokoukseen. Siellä hän kertoi Itämerikortista ja Åland Indexistä, joka on kortinkäyttäjien ostoksista aiheutuva ympäristövaikutusta mittaava digitaalinen työkalu. Ålandsbanken ja ruotsalainen mainostoimisto RBK on useissa kansallisissa ja kansainvälisissä markkinointikilpailuissa palkittu oivaltavasta työstään Itämeren tilan esilletuomiseksi ja pankin konkreettisista toimista ympäristön hyväksi, muun muassa Guldägget-palkinnolla ja Grand Prix-palkinnolla Cannes Lionsissa.

Ahvenanmaalla on lanseerattu AX3. Siinä on kyse yhteistyöstä, jossa ovat mukana Ålandsbanken ja kaksi ahvenanmaalaista vakuutusyhtiötä, Alandia Vakuutus ja Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag. AX3 tarjoaa aluksi kolme pankki- ja vakuutuspalvelua sisältävää peruspakettia. Kaksi niistä on tarkoitettu alle 25-vuotiaille nuorille eli opiskelijapaketti ja kotoamuutto-paketti. Kolmas paketti on tueksi asunnon hankintaa harkitseville, asunnonosto-paketti. Yksittäiset palvelut sisältyvät jo nyt Ålandsbankenin, Alandia Vakuutuksen ja vastaavasti Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag -vakuutusyhtiön tarjontaan. AX3:n tekee ainutlaatuisiksi se, että nämä yritykset ovat yhteistyössä paketoineet palvelunsa pankki- ja vakuutusasioiden hoidon helpottamiseksi asiakkaille.

Yhtiökokouksessa 6. huhtikuuta 2017 hallituksen jäsenet Nils Lampi, Christoffer Taxell, Åsa Ceder, Anders Å Karlsson, Göran Persson, Ulrika Valassi, Anders Wiklöf ja Dan-Erik Woivalin valittiin uudelleen hallitukseen. Samana päivänä pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa Nils Lampi valittiin hallituksen puheenjohtajaksi ja Christoffer Taxell varapuheenjohtajaksi. Yhtiökokous päätti, että tilivuodelta 2016 jaetaan osinkoa 0,60 euroa osaketta kohden.

Liikkeessä olevien B-osakkeiden lukumäärä on kasvanut 136 163 osakkeella. Helmikuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 28 198 B-osaketta pankin henkilöstön osakesäästöohjelmaan 2016 liittyvien pankin velvoitteiden täyttämiseksi. Maaliskuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 7 965 uutta B-osaketta kannustinohjelmien toteuttamiseksi. Joulukuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 100 000 uutta B-osaketta vuoden 2014 optio-ohjelman toteuttamisen puitteissa.

TULOS NELJÄNNELTÄ NELJÄNNEKSELTÄ 2017

Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos oli 5,2 miljoonaa euroa (4,9), mikä oli lisäystä 0,3 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia edellisestä vuodesta. Liiketulos kasvoi 0,2 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 6,5 miljoonaan euroon (6,3).

Oman pääoman tuotto oli 8,8 prosenttia (8,9).

Tuotot kasvoivat 1,2 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia 32,4 miljoonaan euroon (31,2).

Korkokate kasvoi 0,1 miljoonaa euroa eli 1 prosentin 14,1 miljoonaan euroon (14,0). Volyymien kasvu tasoitti laskevien ja negatiivisten markkinakorkojen negatiivista vaikutusta.

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 0,4 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia 12,6 miljoonaan euroon (12,2). Asiakkaiden sijoitustoimintaan liittyvät tuotot – välityspalkkiotuotot sekä rahasto- ja varainhoitopalkkiotuotot – kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia.

Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto kasvoi 0,7 miljoonaa euroa 1,0 miljoonaan euroon (0,3), muun muassa johtuen arvostusvaikutuksista suojauslaskennan puitteissa.

IT-tuotot alenivat 0,1 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia 4,4 miljoonaan euroon (4,5).

Kulut kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia 25,3 miljoonaan euroon (23,8). Maksut uuteen kriisinratkaisurahastoon olivat runsaat 0,3 miljoonaa euroa vuosineljännekseltä. 0,8 miljoonaa euroa alhaisempi valmistus omaan käyttöön (kehityskulujen aktivointi) sekä 0,4 miljoonaa euroa korkeammat poistokulut selittyvät suurelta osin IT-projektista, joka koskee Crosskeyn kehittämän uuden arvopaperialustan toteuttamista.

Arvon alentumistappiot luotoista olivat 0,6 miljoonaa euroa vastaten 0,06 prosentin luottotappiotasoa verrattuna 1,0 miljoonaan euroon ja 0,11 prosenttiin edellisestä vuonna.

TULOS KAUDELTÄ TAMMIKUU–JOULUKUU 2017

Osakkeenomistajille kuuluva kauden tulos kasvoi 1,0 miljoonaa euroa eli 5 prosenttia 20,7 miljoonaan euroon (19,7). Liiketulos kasvoi 0,9 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia 26,0 miljoonaan euroon (25,1).

Oman pääoman tuotto oli 9,1 prosenttia (9,1).

Tuotot kasvoivat 7,6 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia 128,0 miljoonaan euroon (120,4), mikä juontui pääasiallisesti asiakkaitemme sijoitustoimintaan liittyvien palkkiotuottojen kasvusta sekä IT-tuottojen lisääntymisestä.

Korkokate kasvoi 0,8 miljoonaa euroa eli 1 prosentin 55,9 miljoonaan euroon (55,1). Volyymien kasvu tasoitti laskevien ja negatiivisten markkinakorkojen negatiivista vaikutusta.

Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 4,8 miljoonaa euroa eli 11 prosenttia 49,7 miljoonaan euroon (44,9). Asiakkaiden sijoitustoimintaan liittyvät tuotot – välityspalkkiotuotot sekä rahasto- ja varainhoitopalkkiotuotot – kasvoivat yhteensä 4,9 miljoonaa euroa eli 14 prosenttia. Antolainauspalkkiot ja korttiprovisiot alenivat. Compass Cardin alhaisemmat korttiprovisiot selittyvät sillä, että sen yhteistyö S-Pankin kanssa päättyi kesäkuussa 2016 aiemmin sovitun mukaisesti.

Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto aleni 1,1 miljoonaa euroa eli 26 prosenttia 3,1 miljoonaan euroon (4,2), pääasiassa likviditeettisalkun alhaisemman realisointituloksen vuoksi.

IT-tuotot kasvoivat 2,7 miljoonaa euroa eli 18 prosenttia 17,6 miljoonaan euroon (14,9). Kasvu perustui osaksi lisääntyneisiin projekti- ja palvelutuottoihin uusilta asiakkailta, osaksi kerta- luonteiseen tuottoon Crosskeyn korttijärjestelmälisenssin myynnistä Ruotsin markkinoille.

Kulut kasvoivat 8,5 miljoonaa euroa eli 9 prosenttia 99,8 miljoonaan euroon (91,3). Edellisenä vuonna kuluihin sisältyi vuonna 2012 myytyyn ruotsalaiseen tytäryhtiöön liittyvä lopullisesti vahvistettu 0,5 miljoonan euron kauppahinnan alennus. Maksut uuteen kriisinratkaisurahastoon olivat 0,9 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen 2,8 miljoonan euron kasvusta puolet koski lisääntyneitä erokorvauksia. IT-kulujen 1,4 miljoonan euron lisäys, 2,8 miljoonaa euroa alhaisempi valmistus omaan käyttöön (kehityskulujen aktivointi) sekä 1,2 miljoonaa euroa korkeammat poistokulut selittyvät suurelta osin IT-projektista, joka koskee Crosskeyn kehittämän uuden arvopaperialustan toteuttamista.

Arvon alentumistappiot luotoista olivat 2,1 miljoonaa euroa vastaten 0,06 prosentin luottotappiotasoa verrattuna 4,1 miljoonaan euroon ja 0,11 prosenttiin edellisestä vuonna.

Verokulut olivat 5,3 miljoonaa euroa (5,4), vastaten 20,5 prosentin (21,6) todellista verokantaa.

STRATEGISET LIIKETOIMINTA-ALUEET

Konsernin liikeluoksen kasvu 0,9 miljoonaa euroa 26,0 miljoonaan euroon vuonna 2017 jakaantui seuraavasti:

- Private Banking +0,2 (korkeammat sijoitustuotot)
- Premium Banking +2,9 (korkeammat sijoitustuotot, alhaisemmat luottotappiot)
- Varainhoito +1,0 (korkeammat sijoitustuotot)
- IT -1,0 (korkeammat projektitulot)
- Konsernitoiminnot & Eliminoinnit -2,2 (Treasury, erokorvaukset, kauppahinnan alennus)

Ydintoiminnot eli Private Banking, Premium Banking ja Varainhoito kohensivat näin ollen liikeluosta peräti 4,1 miljoonaa euroa. IT-toiminnan (Crosskey Banking Solutions) liikeluoksen alenemiseen merkittävästä kertaluonteisesta lisenssitilanteesta huolimatta on selityksenä Ålandsbankenin uuden arvopaperialustan toteuttamiseen liittyvät kulut.

LIIKETOIMINTAVOLYYMIT

Aktiivisesti hallinnoitu pääoma kasvoi 1 837 miljoonaa euroa eli 47 prosenttia vuodenvaihteesta 5 737 miljoonaan euroon (3 900). Toukokuussa toteutetun Allra-kaupan osuus kasvusta oli vajaat 1 300 miljoonaa euroa. Täyden valtakirjan varainhoidossa oleva pääoma kasvoi 67 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia 1 698 miljoonaan euroon (1 631). Hallinnoitava pääoma omissa rahastoissa kasvoi 1 676 miljoonaa euroa eli 115 prosenttia 3 139 miljoonaan euroon (1 463).

Ottolainaus yleisöltä, mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligatiot ja vastuudebtuurilainat, kasvoi 97 miljoonaa euroa eli 3 prosenttia vuodenvaihteesta ja oli 3 197 miljoonaa euroa (3 100).

Antolainaus yleisölle kasvoi 171 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia vuodenvaihteesta ja oli 3 979 miljoonaa euroa (3 808).

LUOTTOJEN LAATU

Luottosalkusta 72 prosenttia (70) koostuu antolainauksesta yksityishenkilöille. Asuntolainojen osuus antolainauksesta yksityishenkilöille on 78 prosenttia. Yksityishenkilöiden kohdalla toiseksi suurin luottolaji on arvopaperiluotot, joiden vakuutena

on markkinanoteerattuja arvopapereita. Vakuuksien lainoitusarvot ovat konservatiiviset. Historiallisesti tarkasteltuna Ålandsbankenilla ei ole ollut olennaisia luottotappioita tästä luotonannosta. Yrityssalkku on hyvin samankaltainen kuin vähittäissalkku, koska monessa tapauksessa yritysten omistajat ovat myös Private Banking -asiakkaita.

Epävarmat saatavat, brutto, alenivat vuodenvaihteesta 7,6 miljoonaa euroa eli 35 prosenttia 14,1 miljoonaan euroon (21,7). Epävarmojen saatavien osuus antolainauksesta yleisölle aleni kauden aikana 0,35 prosenttiin (0,57). Epävarmojen saatavien varausaste, toisin sanoen saamiskohtaiset arvonalentumistappiot suhteessa epävarmoihin saataviin, oli 60 prosenttia verrattuna 50 prosenttiin vuoden 2016 lopussa.

Konsernin arvonalentumistappiovaraukset ovat 10,4 miljoonaa euroa (12,6), josta saamiskohtaisia 8,5 miljoonaa euroa (10,8) ja ryhmäkohtaisia 1,9 miljoonaa euroa (1,8).

LIKVIDITEETTI JA VARAINHANKINTA

Ålandsbankenin likviditeettireservi, joka koostuu kassavaroista ja sijoituksista keskuspankeissa, tilivaroista ja sijoituksista muissa pankeissa, likvideistä korollisista arvopapereista sekä pankin hallussa olevista pankin liikkeeseen laskemista, pantiksi asettamattomista katetuista joukkolainoista, oli 1 066 miljoonaa (906) 31. joulukuuta 2017, vastaten 20 prosenttia kokonaisvaroista (18) ja 27 prosenttia antolainauksesta yleisölle (24).

Kesäkuussa erääntyi 1 000 miljoonan SEK-määräinen katettu joukkolaina ja marraskuussa erääntyi 850 miljoonan SEK-määräinen kattamaton joukkolaina. Maaliskuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 100 miljoonan euron kattamattoman joukkolainan, jonka juoksuaika on 3 vuotta. Marraskuussa Ålandsbanken laski liikkeeseen 2 500 miljoonan SEK-määräisen katetun joukkolainan, jonka juoksuaika on 5 vuotta.

Liikkeessä olevien joukkolainojen keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika oli per 31. joulukuuta noin 3,2 vuotta (3,4). Vuonna 2018 erääntyy 500 miljoonan SEK-määräinen katettu joukkolaina kesäkuussa ja 150 miljoonan euron katettu joukkolaina lokakuussa.

Ålandsbankenin core funding ratio, määriteltynä antolainaus yleisölle suhteessa ottolainaukseen yleisöltä (mukaan lukien yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset, indeksiobligaatiot ja vastuudebentuurilainat sekä liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat) oli 31. joulukuuta 88 prosenttia (89).

Ålandsbankenin ulkoisista varainhankintalähteistä, oman pääoman ohella, talletukset yleisöltä muodostivat 63 prosenttia (64) ja liikkeeseen lasketut katetut joukkolainat 27 prosenttia (25).

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 142 prosenttia (97).

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR) oli 110 prosenttia (128).

LUOTTOLUOKITUS

Ålandsbankenilla on Standard & Poor's Global Ratings -luottoluokituslaitokselta luottoluokitus BBB/A-2 vakain näkymin pitkäaikaiselle ja lyhytaikaiselle varainhankinnalle. Ålandsbankenin katettujen joukkolainojen luottoluokitus on AAA vakain näkymin.

PÄÄOMA JA VAKAVARAISUUS

Oma pääoma muuttui 20,7 miljoonan euron kauden tuloksen määrän, -1,3 miljoonan euron muun laajan tuloksen erien,

osakesäästöohjelman puitteissa toteutetun 0,8 miljoonan euron uusien osakkeiden liikkeeseenlaskun ja kannustinohjelmien puitteissa toteutetun 0,8 miljoonan euron uusien osakkeiden liikkeeseenlaskun sekä -9,2 miljoonan euron osingonjaon myötä ja oli 233,6 miljoonaa euroa (221,8) 31. joulukuuta 2017.

Muihin laajan tuloksen eriin sisältyi IAS 19:n mukainen etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostus -1,3 miljoonalla eurolla verojen jälkeen.

Ydinpääoma kasvoi 11,6 miljoonaa euroa eli 6 prosenttia vuodenvaihteesta 197,6 miljoonaan euroon (186,0), mikä johtui pääasiallisesti kauden laajan tuloksen eristä vähennettynä ehdotetulla osingonjaolla.

Riskin määrä aleni 38 miljoonaa euroa eli 2 prosenttia 1 538 miljoonaan euroon (1 576). Luottoriskin määrä aleni 51 miljoonaa euroa. Operatiivisen riskin määrä, joka lasketaan perustuen kolmen viime tilivuoden tuottoihin, kasvoi 13 miljoonaa euroa.

Ydinpääoman osuus oli 12,9 prosenttia (11,8). Koska Ålandsbankenilla ei ole hybridipääomaa, ydinpääoman osuus on sama kuin ensisijaisen pääoman osuus.

Vähimmäispääomavaatimuksen lisäksi on voimassa erilaisia lisäpääomavaatimuksia, joita pääasiallisesti kansalliset valvontaviranomaiset asettavat. Luottolaitoksilla on oltava ydinpääomaa kiinteän lisäpääomavaatimuksen kattamiseksi 2,5 prosenttia, mikä on voimassa kaikissa EU-maissa. Muuttuva lisäpääomavaatimus voi vaihdella välillä 0-2,5 prosenttia. Päätöksen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen suuruudesta tekee Suomessa Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalyysin perusteella. Tähän mennessä pankkien suomalaisille vastuulle ei ole asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Ruotsissa puolestaan Ruotsin Finansinspektionen on korottanut kyseisen vaatimuksen pankkien ruotsalaisille vastuulle 2,0 prosenttiin maaliskuusta 2017 lukien. Finanssivalvonta on määrittänyt Suomen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävät luottolaitokset ja asettanut niille yksilölliset lisäpääomavaatimukset. Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus ei koske Ålandsbankenien.

Suomen Finanssivalvonta on päättänyt asettaa 15 prosenttia lattia vakavaraisuuslaskennassa sisäisiä malleja käyttävien pankkien asuntolainojen riskipainolle. Vaatimus tulee voimaan 1. tammikuuta 2018. Suomen riskipainolattia sisältyy pilari 1 -vaatimukseen, toisin kuin Ruotsissa, jossa se sisältyy pilari 2 -vaatimukseen.

Kokonaispääoman osuus kasvoi 14,2 prosenttiin (13,0).

OSINKO

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,65 euroa osaketta kohden (0,60), mikä vastaa yhteismäärältään 10,0 miljoonaa euroa (9,2). Ehdotettu osinko vastaa 48 prosentin osingonjako-osuutta (47).

OLENNAISIA TAPAHTUMIA KAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Finanssivalvonta on määrännyt vakavaraisuussäännösten pilari 2:ta koskevan lisäpääomavaatimuksen, joka on yhteensä 1,5 prosenttia konsernin riskin määrästä. Vaatimus koskee luottokeskittymärisiä (1,0 prosenttia) ja taseen korkorisiä (0,5 prosenttia). Vaatimus, joka on katettava ydinpääomalla, tulee voimaan vuoden 2018 kolmannelta neljänneksestä alkaen.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Ålandsbankenin tulokseen vaikuttavat toimintaympäristön muutokset, joihin yhtiö ei voi itse vaikuttaa. Konsernin tuloskehitykseen vaikuttavat muun muassa makrotaloudelliset muutokset, yleisen korkotilanteen muutokset, pörssi- ja valuuttakurssien muutokset, samoin kuin viranomaispäätöksistä ja -määräyksistä johtuvat lisääntyneet kulut sekä kilpailutilanne.

Konserni pyrkii harjoittamaan toimintaansa kohtuullisin ja harkituin riskein. Konserniin kohdistuu luottoriski, likviditeetti-riski, markkinariski, operatiivinen riski ja toimintariski.

Pankki ei harjoita kaupankäyntiä omaan lukuunsa.

TULEVAISUUDENNÄKYMÄT

Ålandsbanken odottaa liiketuloksen vuodelta 2018 olevan samaa tasoa tai parempi kuin vuodelta 2017.

Ålandsbanken on riippuvainen etenkin korko- ja osakemarkkinoiden kehityksestä. Useilla merkittäville markkinoilla on huolenaiheena talouskehitys. Tämän johdosta nykyiseen tulevaisuuden ennusteeseen liittyy huomattavaa epävarmuutta.

YHTIÖKOKOUS

Varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 5. huhtikuuta 2018.

TALOUDELLISET TIEDOTTEET

Vuosikertomus 2017 julkistetaan tiistaina 6. maaliskuuta 2018. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja Riskiraportti (Pilari 3) sisältyvät vuosikertomukseen.

Osavuosikatsaus kaudelta tammikuu-maaliskuu 2018 julkistetaan keskiviikkona 25. huhtikuuta 2018.

Puolivuosikatsaus kaudelta tammikuu-kesäkuu 2018 julkistetaan perjantaina 20. heinäkuuta 2018.

Osavuosikatsaus kaudelta tammikuu-syyskuu 2018 julkistetaan tiistaina 23. lokakuuta 2018.

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Maarianhamina 13. helmikuuta 2018

HALLITUS

Taloudellinen informaatio, sisällysluettelo

Lyhennetty laaja tuloslaskelma.....	8
Yhteenvedo muista laajan tuloksen eristä.....	9
Tuloskehitys neljännesvuosittain	10
Lyhennetty tase.....	11
Lyhennetty laskelma oman pääoman muutoksista.....	12
Lyhennetty rahavirtalaskelma.....	13

LIITETIEDOT

1. Tietoja yrityksestä.....	14
2. Osavuosikatsauksen laadintaperusteet ja olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	14
3. Segmenttiraportointi.....	16
4. Muutokset konsernirakenteessa.....	18
5. Korkokate.....	18
6. Palkkiotuotot, netto.....	19
7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto.....	19
8. Muut kulut.....	20
9. Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista.....	20
10. Antolainaus yleisölle ja julkisyhteisöille käyttötarkoituksittain.....	21
11. Epävarmat saatavat ja arvonalentumistappiot.....	22
12. Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien joukkolainat ja sijoitustodistukset.....	22
13. Liikkeeseen lasketut velkakirjat.....	23
14. Johdannaissopimukset.....	23
15. Rahoitusinstrumentit käypään arvoon.....	24
16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	25
17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen.....	25
18. Asetetut vakuudet.....	26
19. Vakavaraisuus.....	26

Lyhennetty laaja tuloslaskelma

Konserni	Liite- tieto	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa									
Korkokate	5	14,1	14,3	-1	14,0	1	55,9	55,1	1
Palkkiotuotot, netto	6	12,6	12,2	4	12,2	3	49,7	44,9	11
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	7	1,0	1,8	-46	0,3		3,1	4,2	-26
IT-tuotot		4,4	3,6	21	4,5	-4	17,6	14,9	18
Liiketoiminnan muut tuotot		0,3	0,3	6	0,2	44	1,6	1,3	29
Tuotot yhteensä		32,4	32,2	1	31,2	4	128,0	120,4	6
Henkilöstökulut		-14,9	-14,1	6	-14,8	0	-59,8	-57,0	5
Muut kulut	8	-8,5	-8,3	3	-7,5	13	-32,9	-28,3	16
Poistot		-1,9	-2,0	-6	-1,5	27	-7,1	-5,9	20
Kulut yhteensä		-25,3	-24,4	4	-23,8	6	-99,8	-91,3	9
Tulos ennen arvonalentumistappioita		7,1	7,8	-8	7,4	-3	28,2	29,2	-3
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	9	-0,6	-0,6	9	-1,0	-41	-2,1	-4,1	-47
Liiketulos		6,5	7,2	-10	6,3	3	26,0	25,1	4
Tuloverot		-1,3	-1,5	-9	-1,4	-6	-5,3	-5,4	-2
Tilikauden tulos		5,2	5,8	-10	4,9	5	20,7	19,7	5
Tuloksen jakautuminen:									
Määräysvallattomat omistajat		0,0	0,0		0,0	-64	0,0	0	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat		5,2	5,8	-10	4,9	5	20,7	19,7	5
Osakekohtainen tulos, euroa		0,34	0,38	-10	0,32	5	1,35	1,29	5

Yhteenvedo muista laajan tuloksen eristä

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Tilikauden tulos	5,2	5,8	-10	4,9	5	20,7	19,7	5
Rahavirran suojaus								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	3,5	0,2		-1,5		7,8	10,5	-26
Siirretty tuloslaskelmaan	-3,5	-0,2		1,6		-7,6	-10,3	-26
Myytävissä olevat rahoitusvarat								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	0,1	0,4	-81	-0,8		0,1	2,5	-95
Siirretty tuloslaskelmaan	0,0	0,0		0,2	-91	0,0	-1,7	
Muuntoerot								
Kauden aikana syntyneet voitot / tappiot	0,2	-0,1		-0,3		0,1	-0,6	
<i>josta ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaus</i>	1,1	0,1		-0,6		1,6	0,8	
Siirretty tuloslaskelmaan	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	
Vero eristä, jotka on siirretty tai voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-0,2	-0,1		0,2		-0,4	-0,4	9
<i>josta rahavirran suojauksia</i>	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	-25
<i>josta myytävissä olevia rahoitusvaroja</i>	0,0	-0,1	-78	0,1		0,0	-0,2	-83
<i>josta ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaus</i>	-0,2	0,0		0,1		-0,3	-0,2	79
Erät, jotka on siirretty tai jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,0	0,3		-0,6	-100	0,0	0,1	-48
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostukset	-2,6	-0,4		0,2		-1,6	-4,0	-60
Vero eristä, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	0,5	0,1		0,0		0,3	0,8	-60
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	-2,1	-0,3		0,2		-1,3	-3,2	-60
Muut laajan tulokset erät	-2,1	-0,1		-0,4		-1,3	-3,2	-60
Tilikauden laaja tulos	3,1	5,7	-45	4,5	-31	19,4	16,5	18
Laajan tuloksen jakautuminen:								
Määräysvallattomat omistajat	0,0	0,0		0,0	-64	0,0	0,0	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	3,1	5,7	-45	4,5	-31	19,4	16,5	18

Tuloskehitys neljännesvuosittain

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	2. nelj. 2017	1. nelj. 2017	4. nelj. 2016
miljoonaa euroa					
Korkokate	14,1	14,3	13,6	13,9	14,0
Palkkiotuotot, netto	12,6	12,2	12,8	12,1	12,2
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	1,0	1,8	-0,6	0,9	0,3
IT-tuotot	4,4	3,6	4,4	5,2	4,5
Liiketoiminnan muut tuotot	0,3	0,3	0,2	0,9	0,2
Tuotot yhteensä	32,4	32,2	30,5	32,9	31,2
Henkilöstökulut	-14,9	-14,1	-14,9	-15,9	-14,8
Muut kulut	-8,5	-8,3	-8,4	-7,7	-7,5
Poistot	-1,9	-2,0	-1,7	-1,6	-1,5
Kulut yhteensä	-25,3	-24,4	-25,1	-25,1	-23,8
Tulos ennen arvonalentumistappioita	7,1	7,8	5,5	7,8	7,4
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5	-1,0
Liiketulos	6,5	7,2	5,0	7,4	6,3
Tuloverot	-1,3	-1,5	-1,0	-1,5	-1,4
Tilikauden tulos	5,2	5,8	3,9	5,9	4,9
Tuloksen jakautuminen:					
Määräysvallattomat omistajat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajat	5,2	5,8	3,9	5,9	4,9

Lyhennetty tase

Konserni	Liite- tieto	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa				
Varat				
Käteiset varat ja saamiset keskuspankeilta		524	513	2
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		634	504	26
Saamiset luottolaitoksilta		93	201	-54
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	10, 11	3 979	3 808	4
Osakkeet ja osuudet		1	1	2
Osuudet omistusyhteisyryyksissä		0	0	
Johdannaissopimukset	14	18	21	-15
Aineettomat hyödykkeet		17	16	11
Aineelliset hyödykkeet		24	25	-5
Sijoituskiinteistöt		0	0	-6
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		1	0	
Laskennalliset verosaamiset		5	5	3
Muut varat		32	20	59
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot		25	23	12
Varat yhteensä		5 353	5 137	4
Velat				
Velat luottolaitoksille		206	219	-6
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	12	3 148	3 028	4
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	12, 13	1 600	1 452	10
Johdannaissopimukset	14	22	33	-35
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0	1	-82
Laskennalliset verovelat		25	21	19
Muut velat		50	96	-48
Pakolliset varaukset		1	0	
Siirtovelat ja saadut ennakot		34	27	26
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	12	33	39	-16
Velat yhteensä		5 119	4 915	4
Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus				
Osakepääoma		42	42	1
Ylikurssirahasto		33	33	
Vararahasto		25	25	
Käyvän arvon rahasto		1	1	2
Omat osakkeet		0	0	
Vapaan oman pääoman rahasto		27	26	4
Edellisten tilikausien tulos		106	95	11
Osakkeenomistajien osuus pääomasta		234	222	5
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta		0	0	
Oma pääoma yhteensä		234	222	5
Velat ja Oma pääoma yhteensä		5 353	5 137	4

Lyhennetty laskelma oman pääoman muutoksista

Konserni

miljoonaa euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Vara- rahasto	Suojaus- varaus	Käyvän arvon rahasto	Muunto- ero	Omat osakkeet	Vapaan oman pääoman rahasto	Edellisten tilikausien tulos	Osakkeen- omistajien osuus omasta pääomasta	Määräys- vallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2015	41,5	32,7	25,1	-0,4	1,1	0,4	-0,1	25,0	87,4	212,9	0,0	212,9
Kauden tulos									19,7	19,7	0,0	19,7
Muut laajan tuloksen erät				0,2	0,6	-0,8			-3,2	-3,2		-3,2
Osingonjako									-9,2	-9,2		-9,2
Kannustinohjelmat	0,0						0,1	0,3	0,0	0,4		0,4
Osakesäästöohjelma	0,1							0,7	0,4	1,3		1,3
Oma pääoma 31.12.2016	41,7	32,7	25,1	-0,2	1,7	-0,4	0,0	26,0	95,1	221,8	0,0	221,8
Kauden tulos									20,7	20,7	0,0	20,7
Muut laajan tuloksen erät				0,1	0,1	-0,2			-1,3	-1,3		-1,3
Osingonjako									-9,2	-9,2		-9,2
Kannustinohjelmat	0,2						0,0	0,6	0,0	0,8		0,8
Osakesäästöohjelma	0,1							0,3	0,4	0,8		0,8
Oma pääoma 31.12.2017	41,9	32,7	25,1	0,0	1,8	-0,6	0,0	26,9	105,7	233,6	0,0	233,6

Lyhennetty rahavirtalaskelma

Konserni	1.1.-31.12.2017		1.1.-31.12.2016	
miljoonaa euroa				
Liiketoiminnan rahavirta				
Liiketulos	26,0		25,1	
Oikaisut liikevoittoon sisältyvistä, rahavirtaan vaikuttamattomista eristä	12,9		17,9	
Tulos investointitoiminnasta	0,0		0,5	
Maksetut tuloverot	-2,5		-2,0	
Liiketoiminnan varojen ja velkojen muutos	-171,0	-134,6	163,8	205,4
Investointitoiminnan rahavirta		-7,6		-11,6
Rahoitustoiminnan rahavirta		152,2		154,7
Rahavarojen kurssiero		-2,9		-2,2
Rahavarojen muutos		7,1		346,3
Rahavarat kauden alussa		579,2		232,9
Rahavarat kauden lopussa		586,4		579,2
Rahavarojen muutos		7,1		346,3

Liitetiedot konsernin tilinpäätöstiedotteeseen

1. Tietoja yrityksestä

Ålandsbanken Abp on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka pääkonttori sijaitsee Maarianhaminassa. Ålandsbanken Abp on liikepankki, jolla on kaikkiaan 11 konttoria. Tytäryhtiönsä Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n kautta konserni on myös modernien pankkijärjestelmien toimittaja pienehköille ja keskusuurille pankeille.

Emoyhtiön pääkonttorin virallinen osoite on:
Ålandsbanken Abp
Nygatan 2
22100 MARIEHAMN

Ålandsbanken Abp:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Hallitus on 12. helmikuuta 2018 hyväksynyt tilinpäätöstiedotteen tilikaudelta 1.1.–31.12.2017.

2. Tilinpäätöstiedotteen laadintaperusteet ja olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

TILINPÄÄTÖSTIEDOTTEEN LAADINTAPERUSTEET

Tilinpäätöstiedote kaudelta 1.1.–31.12.2017 on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) sekä International Accounting Standard 34 (IAS 34) -standardin Osavuositarkastukset mukaisesti sellaisina, kuin ne on hyväksytty EU:ssa.

Tilinpäätöstiedote ei sisällä kaikkia tietoja ja liitetietoja, jotka vaaditaan vuositilinpäätöksen yhteydessä, ja se tulee lukea yhdessä konsernin vuositilinpäätöksen per 31.12.2016 kanssa.

Taulukot esittävät oikein pyöristetyt luvut kaikilla yksittäisillä riveillä. Se merkitsee kuitenkin sitä, että pyöristetyistä arvoista ei voida tehdä yhteenlaskua.

Kertaluonteisiksi eriksi määritellään toimintojen ja strategisten osakeomistusten myynnistä syntyneet tulosvaikutukset sekä uudelleenjärjestelykulut suurehkojen organisaatiomuutosten ja toimintojen lakkauttamisen yhteydessä.

OLENNAISET TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa käytetyt olennaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat samat kuin ne, joita käytettiin vuositilinpäätöksen per 31.12.2016 laadinnassa.

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin sovellettavassa tilinpäätössäännöstössä (IFRS) tai vakavaraisuussäännöstössä (CRD/CRR) määritelty taloudellinen tunnusluku. Ålandsbanken käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja, kun se on relevanttia pankin taloudellisen tilanteen seuraamiseksi ja kuvaamiseksi, eri kausien vertailtavuuden helpottamiseksi ja hyödyllisen lisäinformaation antamiseksi taloudellisten tiedotteiden käyttäjille. Nämä tunnusluvut eivät välttämättä ole vertailukelpoisia muiden yritysten esittämien samankaltaisten tunnuslukujen kanssa.

TULEVIA MUUTOKSIA

Muutokset standardiin IFRS 2 Osakeperusteiset maksut - Clarification and Measurement of Sharebased Payment Transactions (ei vielä hyväksytty EU:ssa ja sovellettava 1. tammikuuta 2018 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): Muutokset selventävät tietyntyyppisten liiketoimien kirjanpito-käsittelyä ja koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien osakeperusteisten liiketoimien arvostaminen, oman pääoman ehtoisin instrumentein maksettavat liiketoimet, jolloin osa koostuu vähennyksestä lähdeverosta, ja osakeperusteisten liiketoimien muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi. Ålandsbanken arvioi, että standardin muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin taloudelliseen raportointiin.

International Accounting Standards Board (IASB) julkisti 24.7.2014 standardin IFRS 9 Rahoitusinstrumentit, joka korvaa standardin IAS 39 Rahoitusinstrumentit: Kirjaaminen ja arvostus. IFRS 9 Rahoitusinstrumentit sisältää uusia lähtökohtia rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen, ennakoivan arvonalentumistappioiden kirjaamismallin (expected loss) ja suojauslaskennan edellytysten yksinkertaistamisen.

Suojauslaskentaa koskevat uudet määräykset merkitsevät muun muassa tehokkuustestien yksinkertaistumisia ja laajentamista siihen, mitkä ovat sallittuja suojausinstrumentteja ja suojattuja eriä. Ålandsbanken ei tule soveltamaan IFRS 9 -standardia suojauslaskennassa.

IAS 39:ssä olevat rahoitusinstrumenttien arvostusryhmät korvataan kolmella arvostusryhmällä, jolloin arvostus tapahtuu joko jaksotettuun hankintamenoön, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta tai käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Jaottelu näihin kolmeen arvostusryhmään tehdään näille eri instrumenttiosastoille sovellettavan liiketoimintamallin tai vastaavasti rahoitusinstrumentin tuottamien rahavirtojen ominaisuuksien perusteella (SPPI-testi). Ålandsbankenin osalta likviditeettiriskejä koskien on kyse kahdesta eri salkusta, joilla on eri tarkoitus; toinen sijoitusten omistamistarkoituksessa sopimukseen perustuvien rahavirtojen saamiseksi (arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön) ja toinen sekä sijoitusten omistamistarkoituksessa sopimukseen perustuvien rahavirtojen saamiseksi että kyseisten rahoitusinstrumenttien myyntitarkoituksessa (arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta). Lisäksi on olemassa salkku antolainausvastuita varten, joka omistetaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen saamiseksi. Kaikki salkut läpäisevät SPPI-testit.

Kiinteäkorkoiset lainat on luokiteltu uudelleen FVO:sta (käyvän arvon optio) jaksotettuun hankintamenoön, minkä vaikutus IFRS 9 -standardiin siirryttyä on 1,2 miljoonaa euroa, joka kirjataan suoraan omaan pääomaan. Näihin lainoihin sovelletaan 1.1.2018 alkaen suojauslaskentaa (käyvän arvon suojaus).

Uusi arvonalentumistappioiden kirjaamismalli vaatii yhden vuoden odotetun tappion kirjaamista jo alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja olennaisesti nousseen luottoriskin yhteydessä siten, että alaskirjauksen määrän on vastattava niitä luottotappioita, joiden odotetaan syntyvän jäljellä olevana juoksuaikana. Ålandsbanken käyttää mahdollisimman suuressa määrin olemassa olevia menetelmiä ja prosesseja, joita jo käytetään riskienhallinnassa ja riskien seurannassa tarkoituksena varmistaa, että pankista esitetään yhtenäinen kuva riskitarkoituksessa ja taloudellisten tietojen raportointitarkoituksessa.

Ålandsbanken soveltaa kaikkiin vastuisiin luottoluokitusmallia (PD x LGD x EAD).

Ålandsbanken soveltaa IFRS 9 -standardia 1.1.2018 alkaen. Tähän päivämäärään mennessä tehtyjen arviointien perusteella arvioidut oikaisut (netto verojen jälkeen) Ålandsbankenin omaa pääomaa koskeviin avaaviin taseisiin vaikuttavat negatiivisesti 3,1 miljoonaa euroa, mikä vastaa:

- vähennystä vastaten 2,4 miljoonaa euroa liittyen odotettu tappio -periaatteen käyttöönottoon
- vähennystä vastaten 1,5 euroa liittyen uudelleenluokitteluihin
- lisäystä vastaten 0,8 miljoonaa euroa liittyen laskennalliseen veroon

Alaskirjausmallin kehittäminen jatkuu vielä vuoden 2018 alkupuoliskolla, mistä voi vielä olla vaikutusta IFRS 9 -standardin soveltamiseen 1.1.2018 siirtymisen tosiasialliseen vaikutukseen. Ålandsbanken tulee soveltamaan omia varoja koskevia siirtymäsääntöjä.

IFRS 9 -standardi on aiheuttanut myös seurannaismuutoksia standardiin IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot sekä FINREP-viranomaisraportointiin. Muutokset vaikuttavat esitettäviin tietoihin.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista: Uusi standardi korvaa nykyiset tuottojen kirjaamisesta annetut IFRS-standardit: IAS 18 ja IAS 11. Uuden tuloutusstandardin tarkoituksena on, että kaikille toimialoille on yksi ainoa periaatteisiin perustuva standardi, joka korvaa nykyiset standardit ja lausunnot tuotoista. IFRS 15:n mukaan yritysten on merkittävä tuotot osoituksena tavaroiden tai palveluiden siirrosta asiakkaille määrinä, jotka kuvastavat vastiketta, johon yritys katsoo olevansa oikeutettu vastikkeena kyseisistä tavaroista tai palveluista. Tuloutusstandardi tuo myös laajentuneet tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. IFRS 15 tulee voimaan 1.1.2018, mutta sitä saa soveltaa aikaisemmin. EU:n komissio hyväksyi standardin vuonna 2016 ja selvennykset vuonna 2017. Ålandsbanken arvioi, että uudella standardilla ei ole vaikutusta konsernin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 16 Vuokrasopimukset (ei ole vielä hyväksytty EU:ssa ja standardia on sovellettava 1. tammikuuta 2019 tai myöhemmin alkavilla tilikausilla): Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkintalausunnot. IFRS 16 vaatii, että vuokralle ottajat merkitsevät taseeseen vuokrasopimusvelan ja "right-of use"-omaisuuserän. Kirjaamismalli muistuttaa nykyistä rahoitusleasingsopimusten käsittelyä IAS 17 -standardin mukaan. Standardiin sisältyy kaksi huojennusta. Ne liittyvät lyhytaikaisiin leasingsopimuksiin, joissa leasingkausi on enintään 12 kuukautta tai arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin, joissa omaisuuserän arvo on USD 5 000 tai vähemmän. Vuokralle antajan kirjanpitokäsittely vastaa olennaisilta osin nykyisen IAS 17 -standardin mukaista käsittelyä. Ålandsbanken arvioi vielä standardin vaikutusta konsernin taloudelliseen raportointiin.

Muilla uusilla ja muutetuilla, vastaisuudessa sovellettavilla IFRS-standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Ålandsbankenin taloudelliseen raportointiin.

- Muutettu IFRS 11 Yhteisjärjestelyt: Kirjanpitokäsittely hankittaessa osuuksia yhteisissä toiminnoissa.

ARVIOINNIT JA ARVOSTUKSET

Tilinpäätöstiedotteen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti vaatii yrityksen johdolta arviointeja ja arvostuksia sekä oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamiseen ja esitettävien varojen ja velkojen, tuottojen ja kulujen määrään sekä tietoihin sitoumuksista. Vaikka nämä arvioinnit perustuvat yrityksen johdon parhaaseen tietämykseen kyseisistä tapahtumista ja toimenpiteistä, toteuma voi poiketa arvioinneista.

3. Segmenttiraportointi

Ålandsbanken raportoi segmenttiraportoinnin IFRS 8 -standardin mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että segmenttiraportointi heijastaa konsernin johdon saamaa informaatiota.

Private Banking käsittää Private Banking -toiminnan Ahvenanmaalla, Manner-Suomessa ja Ruotsissa. Premium Banking käsittää kaikkien asiakassegmenttien toiminnan, lukuun ottamatta Private Banking -toimintaa Ahvenanmaalla, Manner-Suomessa ja Ruotsissa. Varainhoito käsittää Ålandsbanken Rahastoyhtiö Oy:n ja pankin instituutiomyyntiorganisaation. IT käsittää tytäryhtiön Crosskey Banking Solutions Ab Ltd:n, S-Crosskey Ab mukaan lukien. Konsernitoiminnot & Muut käsittää kaikki keskitetyt konsernitoiminnot, Treasury mukaan lukien, sekä tytäryhtiön Ab Compass Card Oy Ltd.

Konserni		1.1.-31.12.2017						
miljoonaa euroa	Private	Premium	Varain-	IT	Konserni-	Eliminoinnit	Yhteensä	
	Banking	Banking	hoito		toiminnot & Muut			
Korkokate	26,9	24,3	0,0	-0,1	4,8	0,0	55,9	
Palkkiotuotot, netto	26,9	13,0	9,8	-0,1	-0,1	0,2	49,7	
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	0,8	0,6	0,1	-0,1	1,7	0,0	3,1	
IT-tuotot				33,2		-15,6	17,6	
Muut tuotot	0,2	0,0	0,0	0,6	6,2	-5,3	1,6	
Tuotot yhteensä	54,8	38,0	9,8	33,6	12,6	-20,8	128,0	
Henkilöstökulut	-11,0	-7,1	-4,9	-16,3	-20,5	0,0	-59,8	
Muut kulut	-5,2	-4,5	-1,8	-12,5	-25,6	16,9	-32,9	
Poistot	-0,2	-0,7	0,0	-3,4	-4,4	1,6	-7,1	
Sisäinen kustannustenjakso	-20,0	-17,1	-1,4	0,0	38,4	0,0	0,0	
Kulut yhteensä	-36,4	-29,3	-8,2	-32,2	-12,2	18,4	-99,8	
Tulos ennen arvonalentumistappioita	18,4	8,7	1,7	1,4	0,4	-2,3	28,2	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	0,1	-2,3			0,0		-2,1	
Liiketulos	18,5	6,4	1,7	1,4	0,4	-2,3	26,0	
Tuloverot	-3,8	-1,4	-0,4	-0,3	0,4		-5,3	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	14,7	5,0	1,3	1,1	0,9	-2,3	20,7	
Liiketoimintavolyymeja								
Antolainaus yleisölle	1 789	2 181			30	-22	3 979	
Ottolainaus yleisöltä	1 627	1 540	1		38	-9	3 197	
Aktiivisesti hallinnoitu pääoma	2 850	571	5 737			-3 421	5 737	
Riskin määrä	662	612	11	44	209		1 538	
Oma pääoma	71	86	2	11	64		234	
Tunnuslukuja								
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	20,3	5,6	77,4	10,0	1,7		9,1	
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,66	0,77	0,83	0,96	0,97		0,78	
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto %	0,01	0,66			5,84		0,42	
Luottotappiotosa, %	-0,01	0,11			-0,05		0,06	

miljoonaa euroa	Private Banking					Konserni-		Yhteensä
	Banking	Premium Banking	Varainhoito	IT	toiminnot & Muut	Eliminoinnit		
Korkokate	27,5	23,4	0,1	-0,1	4,1	0,1	55,1	
Palkkiotuotot, netto	24,1	11,9	8,9	0,0	0,1	0,0	44,9	
Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto	0,6	0,6	0,0	-0,1	3,1	0,1	4,2	
IT-tuotot				30,5		-15,6	14,9	
Muut tuotot	0,1	0,1	0,1	0,2	2,9	-2,1	1,3	
Tuotot yhteensä	52,2	36,0	9,0	30,6	10,2	-17,6	120,4	
Henkilöstökulut	-11,5	-7,2	-4,9	-15,0	-18,2	-0,2	-57,0	
Muut kulut	-5,1	-4,5	-2,1	-10,3	-20,6	14,8	-27,8	
Poistot	-0,2	-0,6	0,0	-2,9	-3,0	0,9	-5,9	
Sisäinen kustannustenjakaja	-17,1	-16,6	-1,2		34,9		0,0	
Kertaluonteiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,5	0,0	-0,5	
Kulut yhteensä	-33,9	-29,0	-8,3	-28,2	-7,4	15,5	-91,3	
Tulos ennen arvonalentumistappioita	18,4	7,0	0,7	2,4	2,8	-2,1	29,2	
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista saamisista	-0,1	-3,5			-0,5		-4,1	
Liiketulos	18,3	3,5	0,7	2,4	2,3	-2,1	25,1	
Tuloverot	-3,7	-0,7	-0,2	-0,5	-0,3		-5,4	
Ålandsbanken Abp:n osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	14,5	2,8	0,5	1,9	2,0	-2,1	19,7	
Liiketoimintavolyymeja								
Antolainaus yleisölle	1 700	2 099			35	-26	3 808	
Ottolainaus yleisöltä	1 673	1 369	5		61	-8	3 100	
Aktiivisesti hallinnoitu pääoma	2 556	465	3 900			-3 021	3 900	
Riskin määrä	678	638	11	41	207		1 576	
Oma pääoma	71	91	2	11	47		222	
Tunnuslukuja								
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	21,3	3,3	28,2	18,5	4,1		9,1	
Kulu/tuotto-suhdeluku	0,65	0,81	0,93	0,92	0,72		0,76	
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto %	0,07	1,20			4,63		0,74	
Luottotappiotasoa, %	0,01	0,18			1,02		0,11	

4. Muutokset konsernirakenteessa

Kauden aikana konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

5. Korkokate

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Luottolaitokset ja keskuspankit	-0,2	-0,2	-10	0,2		-1,0	-1,2	-12
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,3	-0,3	24	-0,5	-27	-1,3	-1,5	-12
Yleisö ja julkisyhteisöt	16,0	16,0	0	16,0	0	63,7	66,2	-4
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	0,0	-0,1	-97	-0,3	-99	0,0	0,0	-41
Saamistodistukset	0,1	0,1	-39	0,2	-59	0,5	1,1	-53
Johdannaissopimukset	0,2	0,2	-9	0,3	-38	1,0	0,5	
Muut korkotuotot	0,0	0,0	-41	0,0		0,0	0,0	-66
Korkotuotot yhteensä	16,0	16,1	-1	16,7	-4	64,2	66,6	-4
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,3	-0,4	-10	-0,8	-58	-1,3	-1,5	-13
Luottolaitokset ja keskuspankit	-0,1	-0,1	5	0,3		-0,5	0,1	
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,1	-0,1	1	0,3		-0,5	-0,3	96
Yleisö ja julkisyhteisöt	0,9	0,8	4	0,9	3	3,8	5,2	-28
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,1	0,0		0,0		-0,1	0,0	
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,6	0,7	-10	1,0	-35	2,9	4,5	-35
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,1	-0,1	21	0,0		-0,4	0,0	
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,2	0,2	2	0,3	-7	1,0	1,0	-1
Johdannaissopimukset	0,3	0,2	47	0,3	-25	1,0	0,6	68
Muut korkokulut	0,0	0,0	-10	0,0	16	0,1	0,1	53
Korkokulut yhteensä	1,9	1,9	2	2,7	-31	8,3	11,5	-28
<i>josta negatiivisia korkoja</i>	-0,3	-0,2	39	0,3		-1,0	-0,3	
Korkokate	14,1	14,3	-1	14,0	1	55,9	55,1	1
Korkomarginaali, prosenttia	1,09	1,10		1,18		1,08	1,17	
Sijoitusmarginaali, prosenttia	1,04	1,05		1,11		1,05	1,14	

Korot johdannaissopimuksista esitetään yhdessä sen erän kanssa, jota ne suojaavat suojauslaskennan (käyvän arvon suojaus ja rahavirran suojaus) ja käyvän arvon -option puitteissa.

Korkomarginaali on korollisten varojen keskisaldolla jaettujen korollisten varojen korko, josta on vähennetty korollisten velkojen keskisaldolla jaettujen korollisten velkojen korko. Keskisaldo on laskettu kyseisten kausien lopun arvojen ja avaavan taseen arvon keskiarvona.

Sijoitusmarginaali on korkokate suhteessa taseen keskimääräiseen loppusummaan.

6. Palkkiotuotot, netto

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Ottolainaus	0,2	0,2	-8	0,2	-3	0,8	0,8	-3
Antolainaus	0,9	0,8	14	1,0	-8	3,5	4,0	-13
Maksuliikenne	1,7	1,6	5	1,5	13	6,4	6,8	-6
Rahastopalkkiot	11,2	10,8	4	5,6		33,4	20,6	62
Varainhoitopalkkiot	2,8	2,7	2	2,5	13	11,0	9,9	11
Arvopaperinvälityspalkkiot	2,8	2,5	12	3,3	-13	11,7	10,2	15
Vakuutusten välityspalkkiot	0,0	0,0	10	0,0	-19	0,1	0,1	-50
Muut palkkiot	0,8	0,8	3	0,7	10	3,3	2,8	17
Palkkiotuotot yhteensä	20,4	19,4	5	14,7	39	70,2	55,3	27
Maksuliikennepalkkiokulut	-0,9	-1,0	-10	-0,9	-2	-3,8	-4,0	-7
Rahastopalkkiokulut	-5,8	-5,4	8	-0,6		-12,7	-2,5	
Varainhoitopalkkiokulut	-0,2	-0,2	27	-0,2	-2	-0,7	-1,0	-24
Arvopaperinvälityspalkkiokulut	-0,7	-0,5	36	-0,5	33	-2,4	-1,9	27
Muut palkkiokulut	-0,2	-0,2	-14	-0,2	-22	-0,8	-1,0	-13
Palkkiokulut yhteensä	-7,8	-7,2	8	-2,5		-20,4	-10,4	97
Palkkiotuotot, netto	12,6	12,2	4	12,2	3	49,7	44,9	11

7. Käyvän arvon rahoituserien nettotuotto

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta								
Saamistodistukset	0,0	0,0	42	-0,1	-27	-0,2	-0,1	22
Osakkeet ja osuudet	0,0	0,0		0,0		0,1	0,0	
Johdannaissopimukset	0,2	0,1	92	0,7	-75	0,9	0,2	
Lainasaamiset	-0,2	-0,1	60	-0,5	-59	-1,3	-0,3	
Arvostuskategoria käypään arvoon tuloslaskelman kautta	-0,1	-0,1	7	0,1		-0,5	-0,2	
Suojauslaskenta								
<i>josta suojausinstrumentit</i>	-1,5	0,6		-9,3	-83	-6,7	-1,1	
<i>josta suojauksen kohde</i>	1,6	0,5		8,7	-81	7,3	1,0	
Suojauslaskenta	0,1	1,1	-91	-0,6		0,6	-0,1	
Valuuttatoiminnan nettotuotot	1,0	0,8	17	1,0	3	3,0	2,8	8
Nettotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,0	0,0		-0,2	-91	0,0	1,7	
Yhteensä	1,0	1,8	-46	0,3		3,1	4,2	-26

8. Muut kulut

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
IT-kulut (lukuun ottamatta markkinadatakuluja)	3,1	3,0	3	3,1	1	12,5	11,1	13
Kiinteistö- ja konttoritilakulut	1,4	1,4	2	1,3	6	5,6	5,5	1
Markkinointikulut	0,5	0,4	46	0,6	-15	2,1	2,3	-11
Markkinadatakulut	0,6	0,5	15	0,6	10	2,2	2,3	-4
Henkilöstöön liittyvät kulut	0,7	0,5	35	0,7	5	2,4	2,2	9
Matkakulut	0,4	0,3	52	0,4	8	1,3	1,3	2
Ostetut palvelut	0,7	0,6	21	0,6	23	2,3	2,0	17
Talletussuojarahaston maksu	0,0	0,0	57	0,0		0,0	0,0	2
Vakaumaksu	0,3	0,3	0	0,0		0,9	0,0	
Muut kulut	1,6	1,7	-8	2,1	-22	6,5	7,4	-12
Valmistus omaan käyttöön	-0,9	-0,4		-1,7	-48	-3,0	-5,8	-48
Yhteensä	8,5	8,3	3	7,5	13	32,9	28,3	16

9. Arvon alentumistappiot luotoista ja muista saamisista

Konserni	4. nelj. 2017	3. nelj. 2017	%	4. nelj. 2016	%	1.1.-31.12. 2017	1.1.-31.12. 2016	%
miljoonaa euroa								
Poiskirjaukset								
Kauden todetut arvonalentumistappiot	2,8	0,9		3,1	-10	4,9	3,9	26
Todettujen arvonalentumistappioiden palautus	0,0	0,0	62	-0,2	-80	-0,6	-0,6	3
Yhteensä	2,8	0,9		2,9	-6	4,4	3,4	29
Erityiset varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamisista varten								
Uudet ja lisääntyneet varaukset	0,7	0,4	82	0,6	18	2,6	3,9	-34
Aiemmin tehtyjen varausten peruutukset	-0,3	0,0		-0,1		-0,5	-1,0	-45
Käytetty todettuihin tappioihin	-2,7	-0,7		-2,6	4	-4,4	-2,8	55
Yhteensä	-2,3	-0,3		-2,1	10	-2,3	0,2	
Kauden nettovaraus ryhmäkohtaisesti arvostettuja saamisista varten								
	0,2	0,0		0,2	-25	0,1	0,6	-86
Kauden korkosaatavavaraukset, netto								
	0,0	0,0		0,0		0,0	0,0	
Luottotappiot, netto	0,6	0,6	9	1,0	-41	2,1	4,1	-47
Luottotappiotasoa %	0,06	0,06		0,11		0,06	0,11	

10. Antolainaus yleisölle ja julkisyhteisöille käyttötarkoituksittain

Konserni	31.12.2017			31.12.2016			%
miljoonaa euroa	Antolainaus ennen varauksia	Varaukset	Antolainaus varausten jälkeen	Antolainaus ennen varauksia	Varaukset	Antolainaus varausten jälkeen	
Yksityishenkilöt							
Asunnot ¹	2 227	-3	2 224	1 891	-3	1 888	18
Arvopaperit ja muut sijoitukset ¹	308	0	308	435	0	434	-29
Elinkeinotoiminta	122	-2	120	143	-1	142	-15
Muu yksityistalous	215	-2	213	193	-2	191	11
Yksityishenkilöt yhteensä	2 872	-7	2 865	2 662	-6	2 656	8
Yritykset							
Merenkulku	48	0	48	57	0	56	-16
Kauppa	41	0	41	40	-1	39	4
Asuntotoiminta	327	0	327	373	-1	372	-12
Muu kiinteistötoiminta	255	-2	253	264	-2	262	-3
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	198	0	198	194	0	194	2
Hotelli- ja ravintolatoiminta	26	0	26	27	0	27	-5
Muu palvelutoiminta	96	-1	95	99	-3	97	-2
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	11	0	11	12	0	12	-13
Rakennustoiminta	43	0	43	34	0	33	29
Muu teollisuustoiminta	41	0	41	34	0	34	20
Yritykset yhteensä	1 084	-3	1 081	1 134	-7	1 127	-4
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt	32	0	32	25	0	25	29
Julkisyhteisöt ja aatteelliset järjestöt yhteensä	32	0	32	25	0	25	29
Antolainaus yhteensä	3 989	-10	3 979	3 821	-13	3 808	4

¹ Antolainaus yksityishenkilöille asunto- ja asunto-osakesijoittamista varten on lainmuutoksen johdosta vuonna 2017 luokiteltu uudelleen kohdasta Arvopaperit ja muut sijoitukset kohtaan Asunnot.

11. Epävarmat saatavat ja arvonalentumistappiot

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Epävarmat saatavat, brutto	14,1	21,7	-35
josta yksityishenkilöt	9,6	8,1	20
josta yritykset	4,5	13,6	-67
Epävarmojen saatavien osuus, %	0,35	0,57	-38
Varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamisia varten	8,5	10,8	-21
josta yksityishenkilöt	5,3	4,1	29
josta yritykset	3,2	6,7	-52
Epävarmat saatavat, netto	5,7	10,9	-48
Epävarmojen saatavien varausaste, %	60	50	21
Varaukset ryhmäkohtaisesti arvostettuja saamisia varten	1,9	1,8	5
josta yksityishenkilöt	1,7	1,5	9
josta yritykset	0,2	0,3	-17
Epävarmojen saatavien varausaste yhteensä, %	73	58	27
Yli 90 pv erääntyneet saamiset, brutto	16,6	28,2	-41
josta yksityishenkilöt	12,7	16,7	-24
josta yritykset	3,9	11,5	-66
Varaukset saamiskohtaisesti arvostettuja saamisia varten	-7,9	-10,3	-23
Kirjanpitoarvo saamiskohtaisten varausten huomioimisen jälkeen	8,7	17,8	-51
Yli 90 pv erääntyneiden saamisten osuus, brutto, %	0,42	0,74	-43

12. Ottolainaus yleisöltä ja julkisyhteisöiltä, mukaan lukien joukkolainat ja sijoitustodistukset

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä			
Avista	2 749	2 782	-1
Määräaikaisten talletukset	399	246	62
Talletukset yhteensä	3 148	3 028	4
Yleiseen liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset ¹	7	18	-62
Indeksiobligaatit (strukturoidut tuotteet)	10	16	-39
Vastuudebentuurilainat	33	39	-16
Joukkolainat ja sijoitustodistukset yhteensä	49	73	-32
Ottolainaus yhteensä	3 197	3 100	3

¹ Tähän erään eivät sisälly luottolaitosten merkitsemät velkakirjat.

13. Liikkeeseen lasketut velkakirjat

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Sijoitustodistukset	158	154	3
Katetut joukkolainat	1 332	1 193	12
Kattamattomat senior-joukkolainat	100	89	12
Indeksiobligaatit (strukturoidut tuotteet)	10	16	-39
Yhteensä	1 600	1 452	10

14. Johdannaissopimukset

Konserni	31.12.2017			31.12.2016			31.12.2015				
	Nimellismäärä/juoksuaika			Positiiviset		Negatiiviset		Positiiviset		Negatiiviset	
miljoonaa euroa	alle 1 v	1-5 v	yli 5 v	Nimellis- määrä	markkina- arvot	markkina- arvot	Nimellis- määrä	markkina- arvot	markkina- arvot	Nimellis- määrä	markkina- arvot
Johdannaiset kaupankäyntiin											
Korkosidonnaiset sopimukset											
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	8	20	66	94	2	3	90	2	4		
<i>Korkofutuurit</i>	0	0	0	0	0	0	8	0	0		
<i>Korko-optiot – ostetut</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0		
<i>Korko-optiot – myytyt</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Valuuttasidonnaiset sopimukset											
<i>Valuuttatermiinit</i>	492	0	0	492	4	4	338	1	2		
Osakesidonnaiset sopimukset											
<i>Osakeoptiot – ostetut</i>	5	0	0	5	1	0	7	1	0		
<i>Osakeoptiot – asetetut</i>	5	0	0	5	0	1	4	0	1		
Muut johdannaissopimukset	8	0	0	8	0	0	20	0	0		
Yhteensä	517	20	66	603	7	7	468	5	8		
Johdannaiset markkina-arvon suojaukseen											
Korkosidonnaiset sopimukset											
<i>Koronvaihtosopimukset</i>	10	364	398	771	11	7	733	16	5		
Yhteensä	10	364	398	771	11	7	733	16	5		
Johdannaiset rahavirran suojaukseen											
Korkosidonnaiset sopimukset											
<i>Koron- ja valuuttavaihtosopimukset</i>	51	0	0	51	0	7	246	0	20		
Yhteensä	51	0	0	51	0	7	246	0	20		
Johdannaiset ulkomaantoiminnan nettoinvestoinnin suojaukseen											
Valuuttasidonnaiset sopimukset											
<i>Valuuttavaihtosopimukset</i>	55	0	0	55	0	0	48	0	1		
Yhteensä	55	0	0	55	0	0	48	0	1		
Johdannaissopimukset yhteensä	632	384	463	1 479	18	22	1 495	21	33		
<i>joista OTC-selvitettyjä</i>											
<i>joista muutoin selvitettyjä</i>	14	380	460	855	11	9	535	4	6		

15. Rahoitusinstrumentit käypään arvoon

Konserni		31.12.2017		
	Instrumentit joille noteeratut hinnat (taso 1)	Arvostus perustuen saatavilla olevaan markkina-informaatioon (taso 2)	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkina-informaatiota (taso 3)	Yhteensä
miljoonaa euroa				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	495			495
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		88		88
Osakkeet ja osuudet	0	0	1	1
Johdannaissopimukset	0	18		18
Rahoitusvarat yhteensä	495	106	1	601
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		0		0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		705		705
Johdannaissopimukset	0	22		22
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		8		8
Rahoitusvelat yhteensä	0	734	0	734

Konserni		31.12.2016		
	Instrumentit joille noteeratut hinnat (taso 1)	Arvostus perustuen saatavilla olevaan markkina-informaatioon (taso 2)	Arvostus ilman saatavilla olevaa markkina-informaatiota (taso 3)	Yhteensä
miljoonaa euroa				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	414			414
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä		42		42
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	1
Johdannaissopimukset	0	21		21
Rahoitusvarat yhteensä	414	63	0	477
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille		0		0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat		712		712
Johdannaissopimukset	0	33		33
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		13		13
Rahoitusvelat yhteensä	0	758	0	758

Rahoitusinstrumentit, joille on olemassa helposti saatavissa olevia hintatietoja ja jotka edustavat käypiä ja usein esiintyviä liiketapahtumia arvostetaan aktueellisiin markkinahintaan. Rahoitusvaroilta käytetään aktueellia ostokurssia ja rahoitusveloilta käytetään aktueellia myyntikurssia. Pankin nettomääräisen markkinariskin perusteella hallittavien rahoitusinstrumenttiryhmien aktueellia markkinahintaa rinnastetaan hintaan, joka saataisiin myytäessä tai maksettaisiin ostettaessa nettopositio. Rahoitusinstrumenteille, joille ei ole olemassa luotettavia markkinahintatietoja, käypä arvo määrätään arvostusmallien avulla. Tällaiset mallit voivat, instrumentin luonteesta riippuen, perustua esimerkiksi hintavertailuihin, nykyarvolaskelmiin tai optioarvostusteoriaan. Malleissa käytetään syöttötietoina markkinahintoja ja muita muuttujia, joiden arvioidaan vaikuttavan hinnoitteluun. Arvostusten perustana olevat mallit ja syöttötiedot todennetaan säännöllisesti sen varmistamiseksi, että ne ovat yhtäpitävät markkinakäytännön ja vakiintuneen finanssiteorian kanssa.

Arvostushierarkia

Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu perustuen aktiivisilta markkinoilta saataviin identtisten varojen/velkojen markkinanoteerauksiin, luokitellaan tasona 1. Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu olennaisimmilta osin markkinadataan perustuvien arvostusmallien avulla, luokitellaan tasona 2. Rahoitusinstrumentit, jotka on arvostettu sellaisiin syöttötietoihin perustuvan mallin avulla, jotka eivät ole todennettavissa ulkoisilla markkinatiedoilla, luokitellaan tasona 3. Nämä omistukset ovat lähinnä listaamattomia osakkeita. Tällaiset omistukset arvostetaan yleensä pankin osuutena yhtiön substanssiarvosta. Listaamattomat osakkeet ovat olennaisemmilta osin luokiteltu myytävissä oleviksi. Näiden omistusten arvonnmuutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Yllä olevissa taulukoissa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit on luokiteltu huomioiden se, miten ne on arvostettu ja tasepäivänä tehdyssä arvostuksessa käytetyn markkinadatan aste. Jos tasepäivänä tehty luokittelu on muuttunut verrattuna luokitteluun edellisessä vuodenvaihteena, instrumenttia on siirretty taulukossa olevien tasojen välillä. Kauden aikana ei ole tapahtunut instrumenttien siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Tason 3 muutokset ilmenevät erillisestä taulukosta.

Muutokset tasoon 3 sisältyvissä omistuksissa		1.1.-31.12.2017
miljoonaa euroa		Osakkeet ja osuudet
Kirjattu arvo vuoden alussa		0,5
Uushankinnat/uudelleenluokittelu		0,0
Luovutettu/erääntynyt vuoden aikana		0,0
Realisoitunut arvonmuutos tuloslaskelmassa		0,0
Realisoitumaton arvonmuutos tuloslaskelmassa		0,0
Arvonmuutos kirjattu muihin laajan tuloksen eriin		0,0
Kirjattu arvo kauden päättyessä		0,5

16. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Takaukset	40	12	
Käyttämättömät sekkitililimiitit	216	85	
Käyttämättömät luottokorttilimiitit	74	67	11
Luottolupaukset	142	200	-29
Muut sitoumukset	14	50	-72
Yhteensä	485	415	17

17. Rahoitusvarojen ja -velkojen netottaminen

Konserni	Varat			Velat		
	31.12.2017	31.12.2016	%	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa						
Rahoitusvarat ja -velat, joihin kohdistuu nettoutus, nettoutussopimus tai vastaavanlainen sopimus						
Bruttosumma	18	21	-15	54	199	-73
Netotettu						
Yhteensä	18	21	-15	54	199	-73
Sidonnaiset rahamäärät, joita ei netoteta						
Rahoitusinstrumentit, nettoutussopimus	-10	-18	-44	-11	-19	-41
Rahoitusinstrumentit, vakuudet				-11	-42	-74
Käteisvarat, vakuudet	-1	-2	-54	-25	-126	-80
Rahamäärät yhteensä, joita ei ole netotettu	-11	-19	-44	-47	-187	-75
Yhteensä, netto	7	2		8	11	-33

Taulukot esittävät rahoitusinstrumentit, jotka taseessa on vähennetty toisistaan IAS 32:n mukaisesti, ja rahoitusinstrumentit, joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely tai vastaavanlainen sopimus, jota ei ole kelpuutettu nettoutukseen. Rahoitusinstrumentit tarkoittavat johdannaisia, takaisinostosopimuksia ja käänteisiä takaisinostosopimuksia sekä arvopapereiden lainaksi ottamista ja lainaksi antamista koskevia sopimuksia. Vakuudet tarkoittavat rahoitusinstrumentteja tai käteisvaroja, jotka on saatu tai annettu niitä liiketoimia varten, joita koskee toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely tai vastaavanlaiset sopimukset, jotka sallivat vastapuolta kohtaan olevien veloitteiden nettoutuksen maksukyvyttömyystilanteessa. Vakuuksien arvo on rajoitettu taseeseen kirjattuun sidonnaiseen rahamäärään, minkä vuoksi vakuuksien yliarvoja ei ole sisällytetty. Määrät, joita ei ole vähennetty toisistaan taseessa, esitetään rahoitusvarojen tai -velkojen kirjatun arvon vähennyksenä rahoitusvaran ja -velan nettovastuun esittämiseksi.

18. Asetetut vakuudet

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Antolainaus luottolaitoksille	30	135	-77
Saamistodistukset	162	167	-3
Lainasaamiset, jotka muodostavat katettujen joukkolainojen vakuusmassan	1 989	1 665	20
Muut	3	3	22
Yhteensä	2 186	1 969	11

19. Vakavaraisuus

Konserni	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Taseen mukainen oma pääoma	233,6	221,8	5
Ennakoitu osingonjako	-10,0	-9,2	9
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	223,6	212,6	5
Aineettomat hyödykkeet	-15,9	-14,3	11
Saman verovelvollisen verovelkoja vastaan kuitatut tulevasta kannattavuudesta riippuvat verosaamiset	0,0	0,0	
Eläkevarojen yliarvon vähennys	0,0	0,0	
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	9
Rahavirran suojaus	0,0	0,2	-75
Muut arvonoikaisut	-1,3	-1,3	2
Odotetut tappiot IRB:n mukaan kirjanpitoon merkittyjen lisäksi (alijäämä)	-8,8	-11,2	-21
Ydinpääoma	197,6	186,0	6
Ensisijainen lisäpääoma	0,0	0,0	
Ensisijainen pääoma	197,6	186,0	6
Toissijaisen pääoman instrumentit	19,7	19,1	3
Odotetut tappiot IRB:n mukaan kirjanpitoon merkittyjen lisäksi (ylijäämä)	1,7	0,0	0
Toissijainen pääoma	21,4	19,1	12
Omat varat yhteensä	219,0	205,2	7
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus IRB-menetelmän mukaan	46,5	47,8	-3
Luottoriskin vakavaraisuusvaatimus standardimenetelmän mukaan	60,3	61,9	-3
Arvonoikaisuriskin vakavaraisuusvaatimus	0,0	1,2	-99
Operatiivisen riskin vakavaraisuusvaatimus	16,2	15,2	7
Vakavaraisuusvaatimus	123,0	126,0	-2
Vakavaraisuussuhteet			
Ydinpääoman osuus, %	12,9	11,8	
Ensisijaisen pääoman osuus, %	12,9	11,8	
Kokonaispääoman osuus, %	14,2	13,0	
Riskin määrä	1 538	1 576	-2
josta luottoriskin osuus, %	87	87	0
josta arvonoikaisuriskin osuus, %	0	1	-99
josta operatiivisen riskin osuus, %	13	12	10

Lisöpääomaa koskevat vaatimukset, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääomavaatimus yhteensä, mukaan lukien lisöpääomavaatimus	7,9	7,7
josta ydinpääomavaatimus	4,5	4,5
josta kiinteä lisöpääomavaatimus	2,5	2,5
josta muuttuva lisöpääomavaatimus	0,9	0,7
Käytettävissä oleva ydinpääoma käytettäväksi lisöpääomana	12,9	11,8

Vastuuryhmä	31.12.2017				
miljoonaa euroa	Bruttovastuu	Vastuu maksukyvyttö-myshetkellä	Riski-paino, %	Riskin määrä	Vaka-varaisuus-vaatimus
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Ilman omia LGD-estimaatteja					
Yritykset - Muut suurehkot yritykset	178,3	145,7	51	74,6	6,0
Yritykset - Pk-yritykset	345,7	318,7	66	211,2	16,9
Yritykset - Erityisantolainaus	7,1	7,1	83	5,9	0,5
Omat LGD-estimaatit					
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (pk-yritykset)	111,3	110,9	29	32,4	2,6
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (ei pk-yritykset)	1 781,9	1 772,1	11	199,7	16,0
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	38,3	37,5	28	10,5	0,8
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	323,8	293,0	16	47,0	3,8
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	2 786,4	2 685,1	22	581,3	46,5
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	603,1	650,0	0	0,0	0,0
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	7,4	26,5	0	0,0	0,0
Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset	5,1	5,1	0	0,0	0,0
Kansainväliset kehityspankit	46,0	46,2	0	0,0	0,0
Kansainväliset organisaatiot	22,1	22,1	0	0,0	0,0
Luottolaitokset	297,3	255,7	24	62,3	5,0
Yritykset	465,6	228,4	98	223,1	17,8
Vähittäissaamiset	240,5	82,2	72	59,5	4,8
Kiinteistövakuudelliset vastuut	951,7	948,0	33	309,6	24,8
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	0,0	0,0	150	0,0	0,0
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	0,4	0,4	150	0,6	0,0
Katetut joukkolainat	371,0	371,0	10	37,1	3,0
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvät vastuut (rahastot)	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Oman pääoman ehtoiset vastuut	0,7	0,7	100	0,7	0,1
Muut erät	68,4	68,4	89	60,5	4,8
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 079,2	2 704,5	28	753,5	60,3
Kokonaisriskin määrä, luottoriski	5 865,6	5 389,6	25	1 334,8	106,8

Vastuuryhmä	31.12.2016				
miljoonaa euroa	Bruttovastuu	Vastuu maksukyvyttömyyshetkellä	Riskipaino, %	Riskin määrä	Vaka-varaisuusvaatimus
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Ilman omia LGD-estimaatteja					
Yritykset - Muut suurehkot yritykset	168,8	148,7	50	74,6	6,0
Yritykset - Pk-yritykset	305,8	279,2	72	201,0	16,1
Yritykset - Erityisantolainaus	10,7	10,7	77	8,2	0,7
Omat LGD-estimaatit					
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (pk-yritykset)	119,0	117,9	36	38,5	3,1
Kiinteistövakuudelliset vähittäisvastuut (ei pk-yritykset)	1 751,3	1 742,5	13	220,5	17,6
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	40,5	40,0	35	13,9	1,1
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	278,7	252,8	16	41,0	3,3
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	2 674,8	2 591,9	23	597,6	47,8
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	572,0	609,4	0	0,0	0,0
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	8,1	25,3	0	0,0	0,0
Julkisyhteisöt ja julkisoikeudelliset laitokset	5,1	5,1	0	0,0	0,0
Kansainväliset kehityspankit	53,5	53,6	0	0,0	0,0
Kansainväliset organisaatiot	4,1	4,1	0	0,0	0,0
Luottolaitokset	306,0	302,9	23	69,1	5,5
Yritykset	498,3	288,7	100	288,3	23,1
Vähittäissaamiset	185,4	59,0	73	43,2	3,5
Kiinteistövakuudelliset vastuut	869,0	860,4	34	293,0	23,4
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	1,1	1,1	101	1,1	0,1
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	0,3	0,3	150	0,5	0,0
Katetut joukkolainat	333,0	333,0	10	33,3	2,7
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittaviin yrityksiin liittyvät vastuut (rahastot)	0,0	0,0	0	0,0	0,0
Oman pääoman ehtoiset vastuut	0,6	0,6	100	0,6	0,0
Muut erät	51,2	51,2	87	44,4	3,5
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	2 887,7	2 594,7	30	773,4	61,9
Kokonaisriskin määrä, luottoriski	5 562,6	5 186,6	26	1 371,1	109,7

Vakavaraisuusvaatimus Basel 1 -lattian siirtymäsääntöjen mukaan	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Vakavaraisuusvaatimus oikaistuna Basel 1 -lattiasäännön mukaan	128,3	126,0	2
Omat varat Basel 1:n mukaan	226,1	216,4	5
Omien varojen ylijäämä Basel 1 -lattian siirtymäsääntöjen mukaan	97,8	90,3	8
Omien varojen suhde Basel 1 -lattian mukaiseen pääomavaatimukseen, %	176,3	171,7	3
Vähimmäisomavaraisuusaste	31.12.2017	31.12.2016	%
miljoonaa euroa			
Ensisijainen pääoma	197,6	186,0	6
Vastuiden kokonaismäärä	5 440,4	5 232,9	4
josta taseeseen sisältyviä eriä	5 340,6	5 120,5	4
josta taseen ulkopuolisia eriä	99,8	112,4	-11
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	3,6	3,6	2

Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu kauden lopun tilanteen mukaan. Ensisijainen pääoma sisältää kauden tuloksen.